

Zorginstituut innoveert op gebied van informatievoorziening

Denken én doen

De eerste werkende blockchain in de zorg. Een vertaaltool die de overdracht van patiëntgegevens tussen zorgverleners makkelijker maakt. Het zijn zomaar wat voorbeelden van recente innovaties waar het Zorginstituut bij betrokken is. Het is een uitvloeisel van de IZO-Community, waarvan het Zorginstituut de organisator is.

Tekst Noël Houben

De IZO-Community - IZO staat voor Informatievoorziening Zorg en Ondersteuning - is in 2012 opgericht door het ministerie van VWS. Deelnemers zijn de uitvoerings- en branche-organisaties in de zorg, Zorgverzekeraars Nederland (ZN), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De belangrijke doelstellingen van de community zijn het verminderen van administratieve lasten en ervoor zorgen dat burgers de juiste zorg soepel en snel kunnen ontvangen. Een efficiënte, moderne informatievoorziening en informatie-uitwisseling tussen zorgpartijen moeten hieraan bijdragen. Daarbij kijken de deelnemers aan de community ook naar de mogelijkheden die nieuwe technieken bieden.

Het Zorginstituut heeft per 1 januari de rol van organisator overgenomen van VWS. Een logische keuze, vindt Chief Information Officer (CIO) Karel van den Broek van het Zorginstituut. "Het Zorginstituut is een spin in het web wat betreft de informatievoorziening in de zorg. We beheren onder meer de iStan-

daarden voor de Wet langdurige zorg (Wlz), de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet (JW). Dit zijn landelijk vastgestelde standaarden voor berichten, die de basis vormen voor de digitale informatie-uitwisseling tussen zorgpartijen."

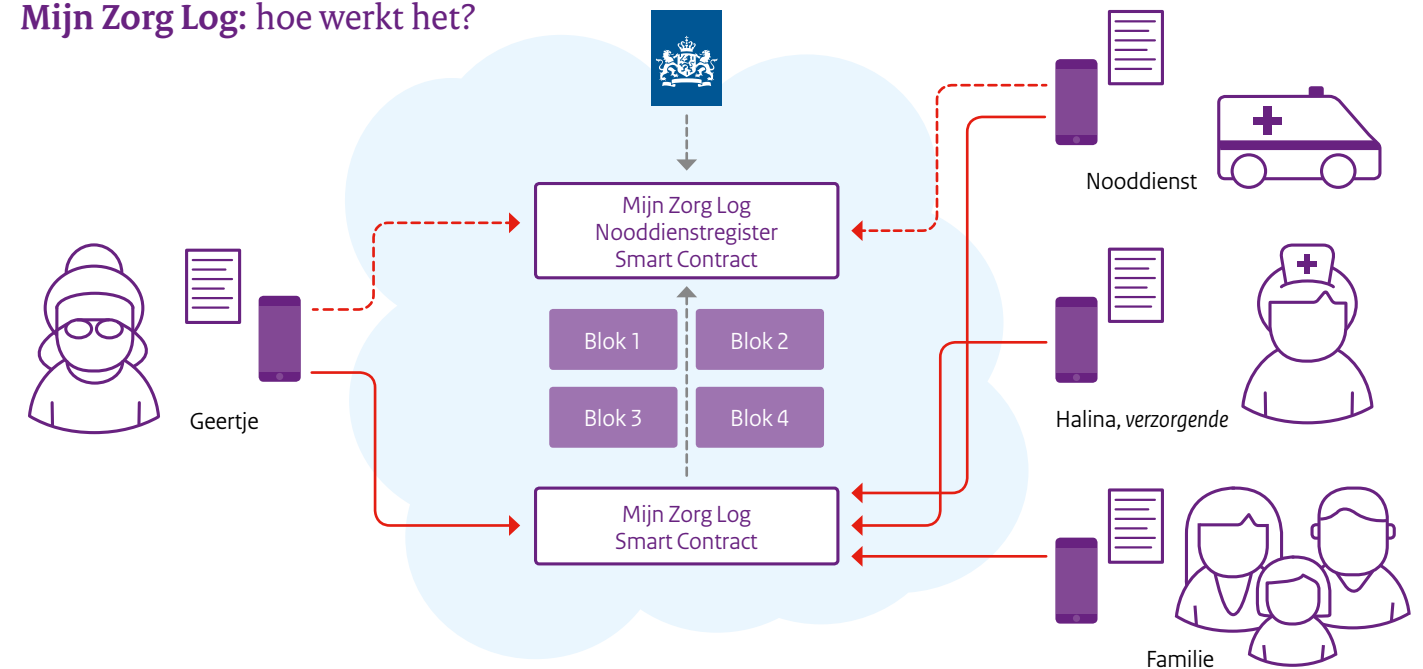
Geertje

Naast het begeleiden en organiseren van de activiteiten van de IZO-Community, speelt het Zorginstituut een rol bij het ontwikkelen van innovatieve oplossingen die de achterliggende doelstellingen dichterbij moeten brengen. Niet alleen denken, maar ook doen dus. Een voorbeeld daarvan is de blockchain (zie kader) voor de fictieve casus 'Geertje', die in november vorig jaar werd gepresenteerd. Geertje is een vrouw op leeftijd die dankzij zorg en ondersteuning thuis kan blijven wonen. Normaal gesproken ligt er in een dergelijke situatie een logboek op het aanrecht. Daarin houden zorgverleners en mantelzorgers bij wanneer ze contact hebben gehad met de cliënt en waarvoor. Met de casus Geertje in het achterhoofd is een app gebouwd waarmee cliënt, zorgverleners en familie samen een digitaal logboek kunnen

Schermontwerpen van de Mijn Zorg Log-app

Mijn Zorg Log: hoe werkt het?

"De burger beheert in de app wie welke informatie mag inzien of toevoegen"

WAT IS BLOCKCHAIN?

Blockchain is een online register van transacties. Het registreren van deze transacties gebeurt niet op één centrale plek, maar op een netwerk van computers. Elke transactie wordt door het netwerk van gebruikers gecontroleerd. Misbruik wordt daardoor moeilijk. Er ontstaat één waarheid voor iedereen. Tegelijkertijd zijn de uitgewisselde gegevens door encryptie beveiligd, zodat mensen die de transacties niet mogen zien buiten de deur worden gehouden. Blockchain is nu nog vooral bekend als de achterliggende techniek van de alternatieve munt Bitcoin. Maar transacties kunnen ook niet financieel van aard zijn, zoals bijvoorbeeld zorggegevens.

bijhouden. Ze beschikken daardoor op elk moment over de meest actuele informatie. Met één belangrijk uitgangspunt: de cliënt, in dit geval Geertje, bepaalt wie toegang krijgt tot de gegevens.

Appie

De casus Geertje wordt op dit moment doorontwikkeld aan de hand van fictief personage Appie. "Waar Geertje zorg ontving binnen één zorgdomein, de Wmo, heeft Appie met meerdere zorgdomeinen te maken", vertelt adviseur innovaties Idius Felix van het Zorginstituut. "De app moet daarom de mogelijkheid bieden om domeinoverschrijdend informatie uit te wisselen. Vanuit de app kunnen gebruikers ook toegang krijgen tot inhoudelijke informatie over de zorg, die niet is opgeslagen in de blockchain. We bouwen een mogelijkheid in om zorg en ondersteuning te kunnen valideren en betalen. Naast zorgverleners krijgen nu bovendien ook actoren als zorgverzekeraars en gemeenten een rol in de app."

Ook bij de doorontwikkeling van de app geldt dat de burger centraal staat, aldus Felix. "Hij of zij beheert in de app wie welke informatie mag inzien of toevoegen. Dat kan heel eenvoudig, door een QR-code van een nieuwe deelnemer te scannen met de smartphone en rechten toe te kennen. Door blockchain te gebruiken voor de informatie-uitwisseling tussen partijen in de zorg, kunnen we processen vereenvoudigen. Dat biedt

mogelijkheden om de administratieve lasten te verlagen."

Mogelijkheden verkennen

De app is vooralsnog niet te downloaden in de Apple Appstore of de Google Playstore, zegt communicatieadviseur Eva Piller. "We willen verkennen wat de mogelijkheden zijn van blockchain. Wat kan deze techniek op langere termijn betekenen voor cliënten en voor partijen in de zorg? Tegen welke problemen lopen we aan bij de ontwikkeling? De resultaten zullen we medio dit jaar delen binnen de IZO-Community. Dan zullen we ook kijken wat de vervolgstappen zijn." "Blockchain is een techniek in opkomst", vult Felix aan. "Het is verstandig hier vroegtijdig mee aan de slag te gaan. Anders word je straks overvallen door toepassingen waarop je niet voorbereid bent."

Voor Felix is het logisch dat het Zorginstituut pioniert op technisch gebied. "Wij spelen geen directe rol in het zorgproces en zijn onafhankelijk. Dat is belangrijk als je een pioniersrol wilt vervullen." Er is ook zeker een link met de kerntaken van het Zorginstituut, betoogt Van den Broek. "Neem het bevorderen van de kwaliteit van de gezondheidszorg. Een betere informatievoorziening leidt op zichzelf al tot een betere kwaliteit. Maar het leidt ook tot betere data waarmee het Zorginstituut de kwaliteit van de zorg kan meten. Dit mes snijdt dus aan twee kanten."